

Richtlijnen voor het bepalen van de leidende toezichthouder van een verantwoordelijke of verwerker

Deze tekst is een onofficiële Nederlandse vertaling van [Guidelines for identifying a controller or processor's lead supervisory authority](#) van de Artikel 29-werkgroep van Europese privacytoezichthouders. De vertaling is gemaakt in opdracht van de Autoriteit Persoonsgegevens en is daarom niet wettelijk bindend. Mocht de Nederlandse vertaling afwijken van de originele Engelse tekst, dan is de Engelse tekst leidend.

Inhoudsopgave

1.	'Grensoverschrijdende verwerking van persoonsgegevens'	3
1.1	'Wezenlijke gevolgen'	3
2.	Leidende toezichthouder	5
2.1	Hoofdvestiging	5
2.1.1	Verantwoordelijken	5
	Concerns van ondernemingen	7
	Grensgevallen	8
	Betrokken toezichthouder	9
	Plaatselijke verwerking	10
	Buiten de EU gevestigde bedrijven	10
2.1.2	Verwerker	10
	BIJLAGE – Vragen ter ondersteuning van het bepalen van de leidende toezichthouder	11

Het bepalen van de leidende toezichthouder: de hoofdpunten

1. 'Grensoverschrijdende verwerking van persoonsgegevens'

Het bepalen van de leidende toezichthouder is alleen relevant wanneer een verantwoordelijke of verwerker een grensoverschrijdende verwerking van persoonsgegevens uitvoert. Artikel 4 (23) van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) definieert 'grensoverschrijdende verwerking' als:

verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van vestigingen in meer dan een lidstaat van een verantwoordelijke of een verwerker in de EU die in meer dan een lidstaat is gevestigd; of

verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van één vestiging van een verantwoordelijke of verwerker in de EU, maar waarbij in meer dan een lidstaat betekenisvolle gevolgen ondervinden of waarschijnlijk zullen ondervinden van de verwerking.

Dit betekent dat wanneer een organisatie vestigingen in bijvoorbeeld Frankrijk en Roemenië heeft en in het kader van hun activiteiten persoonsgegevens verwerkt, dit als grensoverschrijdende verwerking wordt gezien.

Het kan ook zijn dat de organisatie de verwerkingsactiviteiten alleen in het kader van de activiteiten van haar vestiging in Frankrijk uitvoert. Als de werkzaamheden echter betekenisvolle gevolgen hebben – of waarschijnlijk zullen hebben – voor betrokkenen in Frankrijk en Roemenië, geldt dit ook als grensoverschrijdende verwerking.

1.1 'Wezenlijke gevolgen'

De AVG geeft geen definitie van 'wezenlijke' of 'gevolgen'. De bedoeling van de woordkeuze was ervoor te zorgen dat niet alle verwerkingsactiviteiten van een enkele vestiging met ook maar *enige* gevolgen als 'grensoverschrijdende verwerkingen' worden gezien.

In het Engels is de meest relevante standaardbetekenis van 'substantial' (wezenlijk): 'een voldoende of aanzienlijk aantal of formaat; fors, vrij groot', of 'met aanzienlijke waarde, van aanzienlijk belang; solide; gewichtig, belangrijk' (Oxford English Dictionary).

De meest relevante betekenis van het werkwoord 'beïnvloeden' is 'invloed hebben op' of 'een belangrijke indruk maken op'. Het daaraan gerelateerde zelfstandig naamwoord – 'invloed' – betekent, onder andere, 'een resultaat' of 'een gevolg' (Oxford English Dictionary). Dit betekent dat een gegevensverwerking iemand alleen *beïnvloedt* als het gevolgen voor hem of haar heeft. Verwerking met weinig of geen gevolgen voor personen valt niet onder het tweede deel van de definitie van 'grensoverschrijdende verwerking'. Het valt echter wel onder het eerste deel van de definitie als de verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt in het kader van de activiteiten van vestigingen in meer dan een lidstaat van een verantwoordelijke of een verwerker in de EU als de verantwoordelijke of verwerker in meer dan een lidstaat is gevestigd.

Verwerking kan onder het tweede deel van de definitie vallen als de kans op wezenlijke gevolgen waarschijnlijk is, en niet alleen als er daadwerkelijk wezenlijke gevolgen zijn. Let wel dat 'waarschijnlijk' niet betekent dat er een kleine kans op wezenlijke gevolgen bestaat. De kans dat deze wezenlijke gevolgen zich voordoen, moet groter zijn dan de kans dat deze zich niet voordoen. Aan de andere kant betekent dit ook dat het niet daadwerkelijk gevolgen hoeft te hebben voor een individuele persoon: de waarschijnlijkheid van wezenlijke gevolgen is voldoende om de verwerking onder de definitie van 'grensoverschrijdende verwerking' te doen vallen.

Het feit dat een gegevensverwerking om de persoonsgegevens van een aantal – of zelfs een groot aantal – personen kan gaan, in meerdere lidstaten, betekent nog niet dat de verwerking wezenlijke gevolgen heeft of deze waarschijnlijk zal hebben. Verwerking met weinig of geen gevolgen is volgens de tweede deel van de definitie geen grensoverschrijdende verwerking, ongeacht hoeveel personen erbij betrokken zijn.

Toezichthouders bepalen per geval of er 'wezenlijke gevolgen' zijn. Zij houden rekening met de context van de verwerking, het soort gegevens, het doel van de verwerking en factoren zoals de vraag of de verwerking:

- individuele personen schade, verlies of leed toebrengt, of waarschijnlijk zal toebrengen;
- daadwerkelijk gevolgen heeft of waarschijnlijk gevolgen zal hebben, in de zin dat het iemands rechten beperkt of iemand kansen ontzegt;
- gevolgen heeft of waarschijnlijk gevolgen zal hebben voor de gezondheid, het welzijn of de gemoedrust van individuele personen;
- gevolgen heeft of waarschijnlijk gevolgen zal hebben voor de financiële of economische status of omstandigheden van individuele personen;
- personen blootstelt aan discriminatie of oneerlijke behandeling;
- analyse inhoudt van speciale categorieën persoonsgegevens of zeer persoonlijke gegevens, met name de persoonsgegevens van kinderen;
- ertoe leidt of er waarschijnlijk toe leidt dat individuele personen hun gedrag aanzienlijk veranderen;
- onwaarschijnlijke, niet-voorzienbare of ongewenste gevolgen heeft voor individuele personen;
- mensen in verlegenheid brengt of andere negatieve gevolgen heeft, met inbegrip van reputatieschade; of
- de verwerking van een breed scala aan persoonsgegevens inhoudt.

Uiteindelijk dient het testen van het 'aanzienlijke effect' om erop toe te zien dat toezichthouders formeel alleen op basis van het coherentiemechanisme van de AVG samen hoeven te werken "wanneer een toezichthouder voornemens is betreffende verwerkingsactiviteiten met wezenlijke gevolgen voor een betekenisvol aantal betrokkenen in verscheidene lidstaten een maatregel vast te stellen waarmee rechtsgevolgen worden beoogd." (Overweging 135)

2. Leidende toezichthouder

Simpel gezegd is de 'leidende toezichthouder' de toezichthouder die hoofdverantwoordelijk is voor het toezicht op grensoverschrijdende gegevensverwerkingen, bijvoorbeeld wanneer een betrokkene een klacht indient over de verwerking van zijn of haar persoonsgegevens.

De leidende toezichthouder heeft de leiding over het eventuele onderzoek, waar andere 'betrokken' toezichthouders bij betrokken worden.

Welke toezichthouder de leidende toezichthouder is, is afhankelijk van de locatie van de 'hoofdvestiging' of 'enige vestiging' van de verantwoordelijke in de EU. Artikel 56 van de AVG stelt dat:

de toezichthouder van de hoofdvestiging of de enige vestiging van de verantwoordelijke of verwerker competent is op te treden als leidende toezichthouder voor de grensoverschrijdende verwerking door die verantwoordelijke of verwerker overeenkomstig de procedure van artikel 60.

2.1 Hoofdvestiging

In Artikel 4(16) van de AVG staat dat 'hoofdvestiging' het volgende betekent:

bij een verantwoordelijke die vestigingen heeft in meer dan een lidstaat: de plaats waar zijn **centrale administratie** in de EU is gelegen, tenzij de **beslissingen over de doelstellingen van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens** worden genomen in een andere EU-vestiging van de verantwoordelijke en die andere vestiging **gemachtigd is die beslissingen uit te voeren**, in welk geval de vestiging waar die beslissingen worden genomen als de hoofdvestiging wordt beschouwd;

bij een verwerker die vestigingen heeft in meer dan een lidstaat: de plaats waar zijn centrale administratie in de EU is gelegen of, wanneer de verwerker geen centrale administratie in de EU heeft, de vestiging van de verwerker in de EU waar de voornaamste verwerkingsactiviteiten in het kader van de activiteiten van een vestiging van de verwerker plaatsvinden, voor zover op de verwerker krachtens deze Verordening specifieke verplichtingen rusten.

2.1.1 Verantwoordelijken

Om te bepalen waar de hoofvestiging is, dient ten eerste de eventuele centrale administratie van de verantwoordelijke in de EU geïdentificeerd te worden. De in de AVG beschreven visie is dat de centrale administratie in de EU de locatie is waar beslissingen over de doelstellingen van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens worden genomen.

De essentie van het principe van de leidende toezichthouder in de AVG is dat het toezicht op grensoverschrijdende verwerking onder leiding van een enkele toezichthouder in de EU moet staan. In gevallen waarin beslissingen over verschillende grensoverschrijdende verwerkingsactiviteiten binnen de centrale administratie in de EU genomen worden, is er één leidende toezichthouder voor de verschillende

gegevensverwerkingen die de multinational uitvoert. Er kunnen echter gevallen zijn waarin een andere vestiging dan de locatie van de centrale administratie autonome beslissingen neemt over de doelstellingen van en de middelen voor specifieke verwerkingsactiviteiten. Dit betekent dat er gevallen kunnen zijn waarin er meer dan een leidende toezichthouder is, bijvoorbeeld wanneer een multinational besluit dat op aparte locaties, in verschillende landen, de beslissingen over verschillende verwerkingsactiviteiten genomen worden.

In deze gevallen is het essentieel dat bedrijven precies bepalen waar de beslissingen over de doelstellingen van en de middelen voor de verwerking worden genomen. Correcte bepaling van de hoofdvestiging is in het belang van verantwoordelijken en verwerkers omdat het duidelijkheid biedt over met welke toezichthouder te maken hebben bij hun verschillende verplichtingen om aan de AVG te voldoen. Hieronder valt het registreren van een functionaris voor de gegevensbescherming; het melden van een riskante verwerkingsactiviteit en het melden van een inbreuk op de beveiliging van gegevens. De betreffende voorwaarden van de AVG dienen om deze taken op het gebied van het voldoen aan de AVG overzichtelijk te maken.

De onderstaande voorbeelden illustreren dit:

Voorbeeld 1

Een supermarkt heeft zijn hoofdkantoor (m.a.w. de 'plaats van de centrale administratie') in Rotterdam. Er zijn vestigingen in verschillende andere EU-landen, die contact hebben met mensen daar. Alle vestigingen maken gebruik van dezelfde software voor het verwerken van de persoonsgegevens van consumenten voor marketingdoeleinden. Alle beslissingen over de doelstellingen van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens van consumenten voor marketingdoeleinden worden in Rotterdam genomen, op het hoofdkantoor. Dit betekent dat de leidende toezichthouder van het bedrijf voor deze grensoverschrijdende verwerking de Nederlandse toezichthouder is.

Voorbeeld 2

Een bank heeft zijn hoofdkantoor in Frankfurt, en alle¹ bankgerelateerde verwerkingsactiviteiten worden van daaruit georganiseerd, maar de verzekeringsafdeling is in Wenen gevestigd. Indien de vestiging in Wenen de bevoegdheid heeft over alle verzekeringsgerelateerde verwerkingsactiviteiten te beslissen en deze beslissingen voor de gehele EU te implementeren, dan is uit hoofde van Artikel 4(16) van de AVG de Oostenrijkse toezichthouder de leidende toezichthouder voor de grensoverschrijdende verwerking van persoonsgegevens voor verzekeringsdoeleinden, en houden de Duitse autoriteiten (de toezichthouder in Hessen) toezicht op de verwerking van persoonsgegevens voor bankgerelateerde doeleinden, ongeacht waar de klanten zich bevinden.²

¹ In de context van het verwerken van persoonsgegevens voor bankgerelateerde doeleinden, erkennen we dat daar veel verschillende verwerkingsactiviteiten bij komen kijken. Om het simpel te houden worden ze hier echter als één geheel besproken. Hetzelfde geldt voor verwerking voor verzekeringsgerelateerde doeleinden.

² Hier dient opgemerkt te worden dat de AVG in sommige gevallen lokaal toezicht toestaat. Zie Overweging (127): "Elke toezichthouder **die niet optreedt als de leidende toezichthouder dient bevoegd te zijn lokale gevallen te behandelen** waarbij de verantwoordelijke of de verwerker in meer dan een lidstaat is gevestigd, maar waarbij het onderwerp van de specifieke verwerking **alleen een in een enkele lidstaat verrichte verwerking betreft en daarbij alleen personen uit die ene lidstaat zijn betrokken**, bijvoorbeeld wanneer het de verwerking van persoonsgegevens van werknemers in de specifieke arbeidsmarktcontext van een lidstaat betreft." Dit betekent dat het toezicht op HR-gegevens over lokale werkgelegenheid onder verschillende toezichthouders kan vallen.

Concerns van ondernemingen

Waar de verwerking wordt uitgevoerd door een concern van ondernemingen met zijn hoofdkantoor in de EU, dient de vestiging van de onderneming met de algemene zeggenschap als het hoofdkantoor van het concern te worden gezien, tenzij een andere vestiging de beslissingen over de doelstellingen van en de middelen voor de verwerking neemt. De moedermaatschappij of het bedrijfshoofdkantoor van het concern van ondernemingen in de EU is waarschijnlijk de hoofdvestiging, aangezien dat de plaats van de centrale administratie is.

De verwijzing in de definitie naar de plaats van de centrale administratie van de verantwoordelijke werkt goed voor organisaties met een centraal hoofdkantoor waar de beslissingen worden genomen en een structuur van filialen. In dergelijke gevallen is duidelijk dat de bevoegdheid beslissingen over grensoverschrijdende gegevensverwerkingen te nemen en deze te implementeren bij het hoofdkantoor van het bedrijf ligt. In deze gevallen is eenvoudig te bepalen waar de hoofdvestiging is en welke toezichthouder de leidende toezichthouder is. Het beslissingssysteem van een concern van bedrijven kan echter complexer zijn als verschillende vestigingen de bevoegdheid hebben over grensoverschrijdende verwerkingen te beslissen.

Criteria voor het bepalen van de hoofdvestiging wanneer dit niet de locatie van de centrale administratie in de EU is

Overweging 36 van de AVG verduidelijkt de belangrijkste factor waarop het bepalen van de hoofdvestiging van de verantwoordelijke gebaseerd moet worden als het criterium van de centrale administratie niet geldt.

Hiervoor moet bekeken worden waar volgens een vaste regeling de bestuursactiviteiten plaatsvinden die de belangrijkste beslissingen over de doelstellingen van en de middelen voor de verwerking bepalen. Overweging 36 verduidelijkt tevens dat “de aanwezigheid en het gebruik van technische middelen en technologieën voor het verwerken van persoonsgegevens of verwerkingsactiviteiten op zich niet inhouden dat een locatie een hoofdlocatie is en derhalve geen doorslaggevende criteria voor een hoofdvestiging zijn”.

De verantwoordelijke zelf dient te bepalen waar de hoofdvestiging is en welke toezichthouder derhalve de leidende toezichthouder is. Dit kan achteraf echter door de betreffende toezichthouder aangevochten worden.

De factoren hieronder helpen om, met inachtneming van de voorwaarden van de AVG, de locatie van de hoofdvestiging van de verantwoordelijke te bepalen in gevallen waar dit niet de locatie van de centrale administratie in de EU is.

- Waar worden beslissingen over de doelstellingen van en de middelen voor de verwerking definitief goedgekeurd?
- Waar worden beslissingen over bedrijfsactiviteiten waarvoor verwerking van gegevens nodig is genomen?
- Waar ligt de feitelijke bevoegdheid tot het implementeren van beslissingen?
- Waar is de directeur (of zijn de directeurs) met de algehele bestuursverantwoordelijkheid voor de grensoverschrijdende gegevensverwerking gevestigd?
- Waar is de verantwoordelijke of de verwerker als bedrijf geregistreerd, als dit in één territorium is?

Let wel dat dit geen complete lijst is. Afhankelijk van de betreffende verantwoordelijke of verwerkingsactiviteit, kunnen andere factoren relevant zijn. Indien een toezichthouder reden heeft om te betwijfelen dat de door de verantwoordelijke aangewezen vestiging daadwerkelijk de hoofdvestiging in de zin van de AVG is, kan de toezichthouder uiteraard eisen dat de verantwoordelijke informatie overlegt waaruit blijkt waar de hoofdvestiging gevestigd is.

Grensgevallen

Er zullen grensgevallen en complexe situaties zijn waarin het moeilijk is de hoofdvestiging te bepalen of te bepalen waar de beslissingen over verwerking van gegevens worden genomen. Dit is wellicht het geval wanneer er een grensoverschrijdende verwerking plaatsvindt en de verantwoordelijke in verschillende lidstaten gevestigd is, maar er geen centrale administratie in de EU is en geen van de vestigingen in de EU beslissingen over de verwerking neemt (d.w.z. dat de beslissingen alleen buiten de EU genomen worden).

In het bovenstaande geval wil het bedrijf dat de verwerking uitvoert wellicht door een leidende toezichthouder gereguleerd worden om van de zogeheten onestopshop-regel te kunnen profiteren. De AVG biedt echter geen oplossing voor deze situatie. In deze omstandigheden is de pragmatische manier om dit probleem aan te pakken dat het bedrijf een vestiging aanwijst die als hoofdvestiging zal optreden. Deze vestiging dient bevoegd te zijn om beslissingen over de verwerking te implementeren en de verantwoordelijkheid te nemen over de verwerking, met inbegrip van de vereiste middelen. Indien het bedrijf geen vestiging aanwijst, is het niet mogelijk een leidende toezichthouder aan te wijzen. Toezichthouders kunnen waar passend altijd nader onderzoek verrichten.

De AVG verbiedt 'forumshoppin'. Indien een bedrijf beweert dat zijn hoofdvestiging zich in een bepaalde lidstaat bevindt maar daar geen echte bestuursactiviteiten of beslissingen over de verwerking van persoonsgegevens plaatsvinden, besluit de betreffende toezichthouder (of uiteindelijk de European Data Protection Board (EDPB)) welke toezichthouder de 'leidende' is, op basis van objectieve criteria en het bewijs. Het proces van het bepalen van de locatie van de hoofdvestiging kan actief onderzoek en actieve medewerking van de toezichthouders vereisen. Conclusies mogen niet alleen op uitspraken van de onderzochte organisatie worden gebaseerd. De bewijslast ligt uiteindelijk bij de verantwoordelijken en verwerkers. Zij moeten aan toezichthouders kunnen aantonen waar de beslissingen over de gegevensverwerking daadwerkelijk genomen en geïmplementeerd worden. Een goede administratie van gegevensverwerkingen helpt zowel organisaties als toezichthouders de leidende toezichthouder te bepalen.

In sommige gevallen zullen de betreffende toezichthouders de verantwoordelijke vragen duidelijk bewijs te leveren, dat aan de EDPB-richtlijnen voldoet, van waar de hoofdvestiging is of van waar beslissingen over een bepaalde gegevensverwerking genomen worden. Dit bewijs zal zorgvuldig worden overwogen en de betreffende toezichthouders zullen samenwerken om te bepalen wie van hen bij onderzoeken de leiding zal nemen. Dergelijke zaken worden alleen naar de EDPB doorverwezen voor een beslissing uit hoofde van Artikel 65(1)(b) wanneer toezichthouders het niet eens kunnen worden over welke toezichthouder de leidende is. We verwachten echter dat de relevante toezichthouders in de meeste gevallen overeenstemming zullen kunnen bereiken over een voor alle partijen bevredigend beleid.

Betrokken toezichthouder

In Artikel 4(22) van de AVG staat:

'betrokken toezichthouder' betekent een toezichthouder die betrokken is bij de verwerking van persoonsgegevens omdat: (a) de verantwoordelijke of de verwerker op het grondgebied van de lidstaat van die toezichthouder is gevestigd; (b) de betrokkenen die in de lidstaat van die toezichthouder verblijven, door de verwerking wezenlijke gevolgen ondervinden of waarschijnlijk zullen ondervinden; of (c) bij die toezichthouder een klacht is ingediend.

Het idee van een betrokken toezichthouder dient om te voorkomen dat door de opzet met een 'leidende toezichthouder' andere toezichthouders geen stem hebben in hoe met een kwestie omgegaan wordt wanneer – bijvoorbeeld – een gegevensverwerking wezenlijke gevolgen heeft voor buiten het rechtsgebied van de leidende toezichthouder woonachtige personen. Wat betreft factor (a) hierboven gelden dezelfde overwegingen als voor het bepalen van een leidende toezichthouder. Let wel dat bij (b) de betrokkene slechts in de betreffende lidstaat hoeft te wonen; hij of zij hoeft hier geen staatsburger van te zijn. In het geval van (c) zal het over het algemeen makkelijk zijn te bepalen of een toezichthouder daadwerkelijk een klacht ontvangen heeft.

Uit hoofde van Artikel 56, paragraaf (2) en (5) van de AVG mag een betrokken toezichthouder die niet de leidende toezichthouder is een rol spelen bij de behandeling van een zaak. Wanneer een leidende toezichthouder besluit een zaak niet in behandeling te nemen, dient de betrokken toezichthouder die de leidende toezichthouder hiervan op de hoogte gesteld heeft dit te doen. Hiermee wordt aan de procedures van Artikel 61 (Wederzijdse bijstand) en Artikel 62 (Gezamenlijke werkzaamheden van toezichthouders) van de AVG voldaan. Dit kan het geval zijn wanneer een marketingbedrijf waarvan het hoofdkantoor zich in Parijs bevindt een product introduceert waarvan alleen inwoners van Portugal de gevolgen ondervinden. In een dergelijk geval kunnen de Franse en Portugese toezichthouders overeenkomen dat het passend is om de Portugese toezichthouder de leiding bij de behandeling van de zaak te geven. Gezien het feit dat de verwerking alleen lokale gevolgen heeft – d.w.z. voor personen in Portugal – zijn de Franse en Portugese toezichthouders bevoegd om, met inachtneming van Overweging 127, te besluiten welke toezichthouder de zaak dient te behandelen.

De AVG vereist dat leidende en betrokken toezichthouders samenwerken, met respect voor elkaars standpunten, zodat een zaak tot tevredenheid van beide autoriteiten opgelost wordt, met een goede oplossing voor betrokkenen. Toezichthouders dienen ernaar te streven een voor beide partijen bevredigend beleid overeen te komen. Het formele coherentiemechanisme dient alleen ingezet te worden wanneer met samenwerking geen voor alle partijen bevredigende oplossing gevonden kan worden.

De acceptatie over en weer van beslissingen kan belangrijke conclusies betreffen, maar ook het beleid waarvoor gekozen wordt, inclusief handhavingsactiviteiten (bijv. volledig onderzoek, een onderzoek met een beperkt bereik, een waarschuwing of een persbericht). Het kan ook betrekking hebben op de beslissing om een zaak niet volgens de AVG te behandelen, bijvoorbeeld vanwege een formeel beleid van prioriteiten stellen of omdat er, zoals hierboven beschreven, andere betrokken toezichthouders zijn.

Voor het slagen van het samenwerkings- en coherentiemechanisme van de AVG is het essentieel dat tussen toezichthouders consensus en goodwill wordt gecreëerd.

Plaatselijke verwerking

Lokale gegevensverwerkingen vallen niet onder het samenwerkings- en coherentiemechanisme van de AVG. Toezichthouders dienen elkaars vermogen om lokale gegevensverwerkingen te behandelen te respecteren. (Verwerking door overheidsinstanties zal ook altijd op 'lokale' basis afgehandeld worden.)

Buiten de EU gevestigde bedrijven

Het samenwerkings- en coherentiemechanisme van de AVG geldt alleen voor verantwoordelijken met een of meerdere vestigingen binnen de Europese Unie. Indien het bedrijf geen vestiging in de EU heeft, biedt de aanwezigheid van een vertegenwoordiger in een lidstaat geen toegang tot de onestopshop-regel. Dit betekent dat verantwoordelijken zonder een vestiging in de EU via hun lokale vertegenwoordiger moeten samenwerken met lokale toezichthouders in elke lidstaat waarin ze actief zijn.

2.1.2 Verwerker

De AVG biedt de onestopshop-regel ook voor verwerkers waarop de AVG van toepassing is en die vestigingen in meer dan een lidstaat hebben.

Artikel 4(16)(b) van de AVG stelt dat de hoofdvestiging van de verwerker de plaats van de centrale administratie van de verwerker in de EU is of, als er geen centrale administratie in de EU is, de vestiging in de EU waar de verwerkingsactiviteiten hoofdzakelijk plaatsvinden.

Volgens overweging 36 is de bevoegde leidende toezichthouder in gevallen waarin er zowel een verantwoordelijke als een verwerker is, echter de leidende toezichthouder van de verantwoordelijke. In dit geval is de toezichthouder van de verwerker een 'betrokken toezichthouder' en dient deze aan de samenwerkingsprocedure mee te werken. Deze regel geldt alleen als de verantwoordelijke in de EU gevestigd is. In gevallen waarin de verantwoordelijke op basis van Artikel 3.2 aan de AVG onderworpen is, geldt de onestopshop-regel niet.

BIJLAGE – Vragen ter ondersteuning van het bepalen van de leidende toezichthouder

I. Voert de verantwoordelijke of verwerker grensoverschrijdende gegevensverwerkingen uit?

- a) Ja, want deze is in slechts één lidstaat gevestigd en verwerkt persoonsgegevens in het kader van één vestiging in de EU, maar de verwerking heeft wezenlijke gevolgen, of zal waarschijnlijk wezenlijke gevolgen hebben, voor personen in meer dan een lidstaat.
→ In dit geval is de leidende toezichthouder die van de enige vestiging in die ene lidstaat, welke per definitie de hoofdvestiging van de verwerker en/of verantwoordelijke is.
- b) Ja, want de verwerker en/of verantwoordelijke is in meer dan een lidstaat gevestigd en verwerkt persoonsgegevens voor de activiteiten van (minstens een paar van) die vestigingen.
→ Zie voor dergelijke gevallen deel II.

II. Bepaal de leidende toezichthouder

In het geval van 1) b; betreft het een verantwoordelijke of een verwerker?

- a) Indien het alleen een verantwoordelijke betreft, bepaalt de verantwoordelijke de plaats van de centrale administratie in de EU,
 - i. bevoegdheid van de toezichthouder van dat land als leidende autoriteit bij de betreffende gegevensverwerking.
 - ii. tenzij de beslissingen over doelstellingen van en middelen voor gegevensverwerking in een andere vestiging in de EU genomen worden: de aan die plaats in de EU verbonden leidende toezichthouder.
- b) Indien het een verantwoordelijke en een verwerker betreft:
 - i. Controleer of de verantwoordelijke in de EU gevestigd is en de onestopshop-regel van toepassing is.
 - ii. Bepaal de locatie van de leidende toezichthouder van de verantwoordelijke, die de leidende toezichthouder voor zowel de verantwoordelijke als de verwerker zal zijn.
 - iii. Beschouw de toezichthouder die bevoegd is voor de verwerker als een 'betrokken toezichthouder'. Onder c staat welke toezichthouder bevoegd is voor een verwerker.
- c) Indien het alleen een verwerker betreft:
 - i. Bepaal de plaats van de centrale administratie in de EU.
 - ii. Indien er geen centrale administratie in de EU is, bepaal dan de vestigingen in de EU waarbinnen verwerking van gegevens plaatsvindt en bepaal waar de verwerkingsactiviteiten voornamelijk plaatsvinden.

III. Bepaal de betrokken toezichthouders

Welke andere toezichthouders zijn 'betrokken' toezichthouders?

Een toezichthouder kan 'betrokken' zijn wanneer er een vestiging van de verantwoordelijke/verwerker in zijn rechtsgebied is OF wanneer er wezenlijke gevolgen of waarschijnlijk wezenlijke gevolgen zijn voor betrokkenen in zijn rechtsgebied OF wanneer een klacht ontvangen is.

Contactgegevens

Bezoekadres

(alleen volgens afspraak)
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV DEN HAAG

Let op: bij bezoek aan de Autoriteit Persoonsgegevens moet u een geldig identiteitsbewijs laten zien.

Postadres

Postbus 93374
2509 AJ DEN HAAG

Telefonisch spreekuur

Op onze website autoriteitpersoonsgegevens.nl vindt u informatie en antwoorden op vragen over de bescherming van persoonsgegevens. Heeft u op deze website geen antwoord op uw vraag gevonden? Dan kunt u contact opnemen met de publieksvoorlichters van de Autoriteit Persoonsgegevens tijdens het telefonisch spreekuur via telefoonnummer 0900-2001 201. De publieksvoorlichters zijn bereikbaar op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur. (5 cent per minuut, plus de kosten voor het gebruik van uw mobiele of vaste telefoon).

Persvoorlichting

Journalisten en redacteurs kunnen met vragen terecht bij de woordvoerders van de Autoriteit Persoonsgegevens via telefoonnummer 070-8888 555.

Zakelijke relaties

Bent u een zakelijke relatie van de Autoriteit Persoonsgegevens, zoals een leverancier, dan kunt u ons telefonisch bereiken via telefoonnummer 070-8888 500.

Over de Autoriteit Persoonsgegevens

Iedereen heeft recht op een zorgvuldige omgang met zijn persoonsgegevens. De Autoriteit Persoonsgegevens houdt toezicht op de naleving van de wettelijke regels voor bescherming van persoonsgegevens en adviseert over nieuwe regelgeving.